

VIENO KOMPONENTO GLAISTAS 1K

1 SKIRSNIS. (Cheminės) medžiagos arba mišinio ir bendrovės arba įmonės identifikavimas.

1.1. Produkto identifikatorius.

VIENO KOMPONENTO GLAISTAS 1K

1.2. (Cheminės) Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai

Glaistas 1K – tai vieno komponento produktas akrilo dervos pagrindu. Tepamas mentele ir naudojamas vykdant metalo, medienos, betono ir plastmasės dažymo ir apdailos darbus.

1.3. Išsami informacija apie saugos duomenų lapo tiekėją.

NOVOL Sp. z o.o.
ul. Żabikowska 7/9
PL 62-052 Komorniki

Tel.: +48 61 810-98-00
Faks.:+48 61 810-98-09
www.novol.pl
novol@novol.pl

Už saugos duomenų lapo paruošimą atsakingas asmuo

dokumentacja@novol.pl

1.4. Pagalbos telefono numeris +48 61 810-99-09 (nuo 7.00 iki 15.00)

2 SKIRSNIS. Galimi pavojai.

2.1. (Cheminės) medžiagos ar mišinio klasifikavimas

Pagal galiojančias nuostatas, mišinys klasifikuojamas kaip pavojingas – žr. 15 skirsny.

Klasifikavimas 1272/2008/EB:

Dirginamasis poveikis odai, kategorija 2 (Skin Irrit. 2). Dirgina odą.

Skystis, degios medžiagos, 3 kategorija (Flam. Liq. 3). Degus skystis ir garai.

2.2. Ženklavimo elementai.

Sudėtyje yra:

Ksilenas.

Piktogramos:

Signalinis žodis:

Dėmesio.

H226 Degūs skystis ir garai H317 Gali sukelti alerginę odos reakciją.

H315 Dirgina odą.

P210 Laikyti atokiau nuo šilumos šaltinių/žiežirbų/atviros liepsnos/karštų paviršių. - Nerūkyti.

H261 Kontaktuojami su vandeniu išskiria degias dujas.

P271 Naudoti tik lauke arba gerai vėdinamoje patalpoje.

P280 Mūvėti apsaugines pirštines/dėvėti apsauginius drabužius/naudoti akių (veido) apsaugos priemones.

P312 Pasijutus blogai, skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją.

2.3. Kiti pavojai

Nėra duomenų.

VIENO KOMPONENTO GLAISTAS 1K**3 SKIRSNIS. Sudėtis arba informacija apie sudedamąsias dalis.****3.1. (Cheminės) Medžiagos.**

Netaikoma.

3.2. Mišiniai.**Produkto identifikatorius VIENO KOMPONENTO GLAISTAS 1K**

Medžiagos pavadinimas	Identifikaciniai numeriai	Klasifikavimas ir ženklavimas	Koncentracija [% pagal svorį]
Ksilenas	EB: 215-535-7 CAS: 1330-20-7 Indekso Nr.: 601-022-00-9 Registracijos Nr.: 01-2119539452-40-XXXX	Flam. Liq. 3; H226 Acute Tox. 4; H332 Acute Tox. 4; H322 Skin Irrit. 2; H315	15-25
1-metoksi-2-propanol acetatas	EB: 203-603-9 CAS: 108-65-6 Indekso nr.: 607-195-00-7 Registracijos Nr.: 01-2119475791-29-XXXX	Flam. Liq. 3; H226	5-10

Pilnas pavojingumo tipą nurodančių ir atsargumo frazių tekstas pateiktas 16 skirsnyje.

4 SKIRSNIS. Pirmosios pagalbos priemonės.**4.1. Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas.**

Bendrieji nurodymai:

Žr. saugos duomenų lapo 11 skirsnį.

Įkvėpus - Nukentėjusįjį išvesti į gryną orą, leisti ilsėtis, sustojus kvėpavimui taikyti dirbtinį kvėpavimą. **Iškvieisti gydytoją.**

Patekus ant odos:

Nusivilkite užterštus drabužius. Paveiktą vietą gausiai plauti kambario temperatūros vandeniu apie 15 minučių. Jeigu dirginimas nepraeina, kreiptis į gydytoją.

Patekus į akis:

Tuo pat skalaukite akis tekančiu vandeniu mažiausiai 15 minučių, ypatingai vokus. Vengti stiprios srovės, nes galima pažeisti rageną. Kreipkitės į gydytoją.

Prarijus:

Neskatinti vėmimo (galima užspringti). Skalaukite burną su vandeniu. Jeigu nukentėjusysis sąmoningas, duokite 1-2 stiklines šilto vandens. Iškvieisti gydytoją.

Pirmąją pagalbą suteikiantys asmenys turi mūvēti medicininės pirštines.

4.2. Svarbiausi ūmūs ir uždelsti simptomai ir poveikis.

Garai gali sukelti mieguistumą ir galvos svaigimą. Pasikartojantis poveikis gali sukelti odos džiūvimą arba skilinėjimą.

4.3. Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą.

VIENO KOMPONENTO GLAISTAS 1K

Darbo vietoje turi būti prieinamos specialios priemonės, leidžiančios suteikti specialią ir neatidėliotiną pagalbą.

5 SKIRSNIS. Priešgaisrinės priemonės.**5.1. Gesinimo priemonės.**

Milteliai, alkoholiui atsparios putos, anglies dvideginis, vandens ūkas.

5.2. Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai.

Gaisro metu gali išsiskirti anglies oksidas ir kitokios nuodingos dujos.

5.3. Patarimai gaisrininkams

Gaisrinės komandos turi būti aprūpintos autonominiais kvėpavimo aparatais ir lengva apsaugine apranga. Greta esančias pakuotes/talpyklas aušinti purškiant ant jų vandenį iš saugaus atstumo.

6 SKIRSNIS. Avarijų likvidavimo priemonės.**6.1. Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros.**

Avarijos likvidavimo komandoms nepriklausantiems žmonėms:

Nustatyti užsidegimo šaltinius. Užtikrinti pakankamą patalpos vėdinimą. Vengti tiesioginio kontakto su ištekiančia medžiaga. Vengti patekimo ant odos ir į akis. Asmeninės apsaugos priemonės – žr. 8 skirsnį.

Avarijos likvidatoriams/gelbėtojams:

Likvidatoriai/gelbėtojai privalo vilkėti apsauginius drabužius iš audinio su specialia danga ir impregnavimu, apsaugines pirštines (iš vitono), gerai priglundančius apsauginius akinius ir kvėpavimo takų apsaugą: dujokaukę su dūmus sugeriančiu A tipo filtru.

6.2. Ekologinės atsargumo priemonės.

Neleisti, kad medžiaga patektų į kanalizaciją, paviršinius ir gruntinius vandenis bei dirvą.

6.3. Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės.

Likviduoti nutekėjimą (nutraukti skysčio padavimą, užsandarinti), pažeistas pakuotes patalpinti į avarines talpas. Surinkti mechaniniu būdu į avarines talpas. Esant dideliems išsiliejimams, teritoriją apjuosti pylimu. Kai išsiliejimai nedideli, surinkti skystį rišančiomis medžiagomis (pvz.: žėručiu, kvarco smėliu, smėliu).

6.4. Nuoroda į kitus skirsnius.

Asmeninės apsaugos priemonės – žr. 8 skirsnį. Atliekų tvarkymas – žr. 13 skirsnį.

7 SKIRSNIS. Naudojimas ir sandėliavimas.**7.1. Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės.**

Laikyti atokiau nuo šilumos ir uždegimo šaltinių. Neleisti patekti į kanalizaciją, paviršinius ir gruntinius vandenis bei dirvą. Naudoti gerai vėdinamose vietose. Nerūkyti. Neįkvėpti garų. Vengti patekimo ant odos ir į akis. Imtis atsargumo priemonių nuo elektrostatiinių išlydžių. Naudoti asmenines apsaugos priemones – žr. 8 skirsnį.

7.2. Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus.

Saugoti sandarioje, originalioje pakuotėje. Laikyti vaikams neprieinamose vietose. Draudžiama sandėliuoti greta didelio kiekio organinių peroksidų ir kitų stipriai oksiduojančių medžiagų. Imtis atsargumo priemonių nuo elektrostatiinių išlydžių. Laikyti vėsiose, gerai vėdinamose patalpose. Saugoti nuo užšalimo, tiesioginių saulės spindulių poveikio ir šilumos šaltinių.

VIENO KOMPONENTO GLAISTAS 1K**7.3. Konkretus (-ūs) galutinio naudojimo būdas (-ai).**

Glaistas 1K – tai vieno komponento produktas akrilo dervos pagrindu. Tepamas mentele ir naudojamas vykdant metalo, medienos, betono ir plastmasės dažymo ir apdailos darbus, atsižvelgiant į 7.1 ir 7.2 punktuose pateiktą informaciją.

8 SKIRSNIS. Poveikio prevencija/asmens apsauga.**8.1. Kontrolės parametrai.**

CAS	Ingredientas	NDS (mg./m ³)	HDSh (mg./m ³)	K NDSP (mg./m ³)
1330-20-7	Ksilenas	100	---	---
108-65-6	1-metoksi-2-propanol acetatas	260	520	---
Didžiausios leistinos biologinės reikšmės:				
CAS Nr.	Absorbuojama medžiaga	Analitinė medžiaga	Biologinė medžiaga	DSB reikšmė
1330-20-7	Ksilenas	migdolų rūgštis + fenilglioksalo rūgštis	Šlapimas	0,75 mg / g kreatinino

8.2. Poveikio kontrolė.

Kvėpavimo takų apsauga:

Dujokaukė su A tipo sugeriančiu filtru (EN 141).

Rankų apsauga:

Apsauginės pirštinės PN-EN 374-3 (iš vitono, storis 0,7 mm, prasiskverbimo trukmė > 480 min., natūralus kaučiukas, storis > 0,4 mm, trumpalaikiam poveikiui -30min.).

Akių apsauga:

Sandariai prigludantys apsauginiai akiniai.

Odos apsauga:

Tinkami apsauginiai rūbai (audiniai su dangomis, impregnuoti).

Darbo vietoje:

Vietinė ištraukiamoji ir bendroji ventiliacija.

Asmenys kenčiantys nuo kvėpavimo sistemos padidinto jautrumo (pvz. astma, lėtinis kvėpavimo takų uždegimas) turi vengti sąlyčio su produktu.

Poveikio aplinkai kontrolės priemonės:

Neleisti pateikti į kanalizaciją, paviršinius ir gruntinius vandenius, dirvą.

9 SKIRSNIS. Fizinės ir cheminės savybės.**9.1. Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes.**

Fizinė būsena	Klampus skystis
Spalva	Alyvuogių
Kvapų	Aitrus, skvarbus
Kvapo slenkstis	0,9-9 (Ksilenas)
pH	Netaikoma
užšalimo temperatūra	Netaikoma

VIENO KOMPONENTO GLAISTAS 1K

Virimo temperatūra	Apie 140°C
Uždegimo temperatūra	24°C
Savaiminio užsidegimo temperatūra	Apie 420°C
Suirimo temperatūra	nenurodoma
Garavimo sparta	nenurodoma
Degumas (kieto, dujinio)	netaikoma
Sprogumo ribos	% apatinė: 1,1% tūrio, viršutinė: 8,0% tūrio (Ksilenas)
Garų slėgis	8,7 hPa (20°C) (Butilo acetatas)
Garų tankis (lyginant su oru)	3,66 (Butilo acetatas)
Tankis	Apie 0,88 g/cm ³ (20°C)
Tirpumas (vandenyje)	Tirpsta blogai
Pasiskirstymo koeficientas n-oktanolis/vanduo	3,12-3,2 (ksilenas)
Klampa ISO 2431 (4mm)	20000 – 40000 mPa*s
Sprogumo savybės	netaikoma
Oksidacinės savybės	netaikoma

9.2. Kita informacija

Nėra duomenų

10 SKIRSNIS. Stabilumas ir reakcingumas.**10.1. Reaktyvumas**

Normaliomis naudojimo sąlygomis produktas nereaktyvus.

10.2. Cheminis stabilumas

Normaliomis sąlygomis produktas stabilus.

10.3. Pavojingų reakcijų galimybė

Vykstant terminiam skilimui išsiskiria anglies oksidas ir kitokios nuodingos dujos.

10.4. Vengtinios sąlygos

Degi medžiaga. Vengti kontakto su stipriai oksiduojančiomis medžiagomis, peroksida, stipriomis rūgštimis, bazėmis. Imtis atsargumo priemonių nuo elektrostatinės išlydžių. Saugoti nuo tiesioginių saulės spindulių ir šilumos šaltinių poveikio.

10.5. Nesuderinamos medžiagos

Vengti kontakto su dideliu kiekiu organinių peroksidų, stipriomis rūgštimis, šarmais ir kitomis stipriai oksiduojančiomis medžiagomis.

10.6. Pavojingi skilimo produktai

Degimo metu išsiskiria anglies oksidas ir kitos nuodingos dujos.

11 SKIRSNIS. Toksikologinė informacija.**11.1. Informacija apie toksinį poveikį.**

Šio preparato bandymų duomenų nėra. Įvertinimas atliktas remiantis duomenimis apie į preparato sudėtį įeinančius pavojingus komponentus.

a) Ūmus toksiškumas.

Ksilenas:	LD50 (žiurkei prarijus)	5000 mg/kg
	LC50 (žiurkei įkvėpus)	4550 ppm/4h

1-metoksi-2-propanol acetatas:	LD50 (žiurkei prarijus)	8532 mg/kg
--------------------------------	-------------------------	------------

VIENO KOMPONENTO GLAISTAS 1K**b) ėsdinantis/dirginantis poveikis odai**

Dirgina odą.

c) ėsdinantis/dirginantis poveikis akims

Duomenų apie pavojingumo klasę nėra.

d) jautrinantis poveikiai kvėpavimo takams arba odai

Mišinys neklasifikuojamas kaip jautrinantis. Duomenų apie pavojingumo klasę nėra.

e) mutageniškumas

Mišinys neklasifikuojamas kaip mutageniškas. Duomenų apie pavojingumo klasę nėra.

f) kancerogeniškumas

Mišinys neklasifikuojamas kaip kancerogeniškas. Duomenų apie pavojingumo klasę nėra.

g) kenksmingas poveikis reprodukcijai

Mišinys neklasifikuojamas kaip mutageniškas. Duomenų apie pavojingumo klasę nėra.

h) Toksiškumas organams vienkartinio poveikio atveju.

Duomenų apie pavojingumo klasę nėra.

i) Toksiškumas organams pakartotino poveikio atveju

Duomenų apie pavojingumo klasę nėra.

j) Aspiracijos pavojus

Duomenų apie pavojingumo klasę nėra.

Galimi poveikio būdai:

Per kvėpavimo takus: galimas dirginantis poveikis.

Per odą: Dirgina odą.

Per akis: dirginantis poveikis.

Prarijus gali prasidėti virškinamojo trakto dirginimas, pykinimas, vėmimas ir viduriavimas.

Apsinuodijimo požymiai:

Galvos skausmas ir svaigimas, nuovargis, sumažėjusi raumenų jėga, mieguistumas ir išskirtiniais atvejais sąmonės netekimas. Garai gali sukelti mieguistumą ir nuovargį. Pakartotinas poveikis gali sukelti odos džiūvimą arba skilinėjimą

12 SKIRSNIS. Ekologinė informacija.

Šio preparato bandymų duomenų nėra. Įvertinimas atliktas remiantis duomenimis apie j preparato sudėtį įeinančius pavojingus komponentus.

12.1. Toksiškumas.

1-metoksi-2-propanol acetatas Daphnia magna (didžioji dafnija) (48 valandos) > 500 mg/l
Oncorhynchus mykiss (vaivorykštinis upėtakis)/LC50 (96 val.) 100-180 mg/l
Pavojingų vandeniui medžiagų katalogo numeris: 5033
Pavojingumo vandeniui klasė: 1

Ksilenas Daphnia magna (didžioji dafnija) (48 valandos) > 7.4 mg/l
Ūmaus toksiškumo vertinimo rodiklis žinduoliams: 3; žuvims: 4.1
Pavojingų vandeniui medžiagų katalogo numeris: 206
Pavojingumo vandeniui klasė: 2

12.2. Patvarumas ir irimas.

Duomenų nėra.

VIENO KOMPONENTO GLAISTAS 1K**12.3. Bioakumuliacijos potencialas.**

Duomenų nėra.

12.4. Judrumas dirvožemyje.

Produktas labai silpnai tirpus vandenyje.

12.5. PBT ir vPvB vertinimo rezultatai.

Nėra duomenų.

12.6. Kitas nepageidaujamas poveikis.

Nėra duomenų.

13 SKIRSNIS. Atliekų tvarkymas**13.1. Atliekų tvarkymo metodai**

Atiduoti ūkio subjektams, turintiems kompetentingų valdžios organų leidimą verstis atliekų surinkimo, perdirbimo ir nukenksminimo veikla. Utilizuoti pagal galiojančius vietinius ir oficialiuosius nuostatus, susijusius su atliekomis – žr. 15 skirsnį.

Produkto atliekos:

Atliekų kodas: 08 01 11 Dažų ir lako, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingų cheminių medžiagų, atliekos Neleisti patekti į kanalizaciją. Nelaikyti su buitinėmis atliekomis. Produkto likučius reikia kruopščiai pašalinti iš pakuotės ir sukietinti. Tam tikslui panaudoti komponento A likučius. Išdžiūvęs produktas nėra pavojingas.

DĖMESIO: likučius džiovinti mažais kiekiais atokiai nuo degių medžiagų. Cheminės reakcijos metu išsiskiria didelis šilumos kiekis.

Užteršta pakuotė

Pakuotė su produkto likučiais priskiriama prie pavojingų atliekų. Atliekų kodas: 15 01 10*. pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos. Nelaikyti su buitinėmis atliekomis. Pakuotę reikia grąžinti gamintojui. Nesant tokių galimybių, pakuotę atiduoti įmonėms, turinčioms kompetentingų organų leidimą rinkti, perdirbti arba neutralizuoti atliekas.

14 SKIRSNIS. Informacija apie gabenimą.

		ADR/RID	IMO/IMGD	IATA-DGR
14.1	JT numeris.	1866	1866	1866
14.2	JT teisingas krovinio pavadinimas.		DERVOS TIRPALAS, degus	
14.3	Gabenimo (vežimo) pavojingumo klasė	3	3	3
14.4	Pakuotės grupė.	III	III	III
14.5	Pavojus aplinkai.	ne	ne	ne

14.6. Specialios atsargumo priemonės naudotojams.

Negabenti kartu su klasės 1 medžiagomis (išskyrus klasės 1.4S medžiagas) ir kai kuriomis klasės 4.1 ir 5.2 medžiagomis. Gabenant vengti tiesioginio kontakto su klasės 5.1 ir 5.2 medžiagomis. Nenaudoti atviros liepsnos ir nerūkyti. Nenaudoti atviros liepsnos ir nerūkyti.

14.7. Nesupakuotų krovinių vežimas pagal MARPOL 73/78 II priedą ir IBC kodeksą.

Netaikoma.

15 SKIRSNIS. Informacija apie reglamentavimą.

VIENO KOMPONENTO GLAISTAS 1K**15.1. Su konkrečia chemine medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos apsaugos teisės aktai.**

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1907/2006 2006 m. gruodžio 18 d. dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB.

KOMISIJS REGLAMENTAS (ES) 2015/830, 2015 m. gegužės 28 d., kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH).

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1272/2008 2008 m. gruodžio 16 d. dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantį direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006

15.2. Cheminės saugos vertinimas.

Nebuvo atliekamas.

16 SKIRSNIS. Kita informacija.**Pilnas pavojaus tipą apibūdinančių frazių tekstas ir 2-15 skirsniuose minimų atsargumo frazių tekstai:**

Flam. Liq. 3, Skystis, degios medžiagos, kategorija 3

H226 Degūs skystis ir garai.

Acute Tox. 4. Ūmus toksiškumas, kategorija 4.

H332 Kenksminga įkvėpus.

H312 Kenksminga susilietus su oda.

Skin Irrit. 2. Ėsdinantis/dirginantis poveikis odai, kategorija 2.

H315 Dirgina odą.

Šiame saugos duomenų lape naudojamų santrumpų ir abreviatūrų paaiškinimas:

Nr. CAS – cheminės medžiagos skaitmeninis žymėjimas, sukurtas Amerikos organizacijos „Chemical Abstracts Service“ (CAS).

Nr. EC – cheminės medžiagos numeris Europiniame sąraše esamų medžiagų su komercine verte sąraše notifikuotų cheminių medžiagų (ELINCS – *angl. European List of Notified Chemical Substances*), arba numeris sąraše cheminių medžiagų, išvardintų leidinyje „No-longer polymers“. (EINECS – *ang. European Inventory of Existing Chemical Substances*), arba numeris, priskirtas medžiagai Europiniame sąraše **NDS** – didžiausios leidžiamos koncentracijos medžiagų, kenksmingų sveikatai darbo aplinkoje.

NDS – didžiausia leistina preparato pavojaus darbo vietose koncentracija.

NDSch – didžiausia leistina momentinė koncentracija.

NDSP – didžiausia leistina ribinė koncentracija.

DSB – ribinė koncentracija biologinėje medžiagoje.

JT numeris – tai keturženklis identifikacinis numeris medžiagos, mišinio arba produkto pagal modelių numerius JTO.

ADR – Europos šalių sutartis dėl Tarptautinio pavojingųjų krovinių vežimo kelių transportu.

IMO – Tarptautinė jūrų organizacija.

RID – Pavojingųjų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliu taisyklės.

IMDG kodas – Tarptautinis jūra gabenamų pavojingųjų krovinių kodeksas.

ICAO /IATA – Saugaus pavojingųjų krovinių gabenimo oru techninės instrukcijos.

Duomenys pagrįsti šiuo metu turimomis žiniomis. Šis dokumentas nėra preparato savybių garantija. Preparato klasifikavimas atliktas taikant Direktyvoje №1272 / 2008 išdėstytas taisykles.

VIENO KOMPONENTO GLAISTAS 1K

Kiti duomenų šaltiniai:

ECHA – European Chemical Agency – Europos cheminių medžiagų agentūra.

TOXNET – Toxicology Data Network – Toksikologijos bei aplinkos kokybės duomenų bazių sistema.

IUCLID – International Uniform Chemical Information Database – Tarptautinė universali cheminių medžiagų informacinė sistema.

Pakeitimai: bendra aktualizacija.

Mokymai:

Tinkamas elgesys su pavojingomis medžiagomis ir mišiniais, saugus darbas ir darbo higiena.

Pavojingų krovinių pervežimas pagal ADR sutarties reikalavimus.

Leidėjas: NOVOL Sp. z o.o.

Informacija pateikia: tyrimų laboratorija; tel.: +48 61 810 99 09.